

Η ΕΣΠΡΕΣ δημοσιεύει ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ την ενδιάμεση έκθεση για την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας του Περικόπουλου και μέτρα λιτότητας

ΟΠΙΟΙΔΙΟΤΗΤΕ οσβαρή ούκιστον ή ομόσηση πρόσηση για τη χάρση οικονομικής πολιτικής θα πρέπει να βωσιάζει σε εμερική στωική και εύρωστη μακροοικονομική και πολιτικοοικονομική ανάλυση. Τα τελευταία πέντε χρόνια, η Ελλάδα διάνει μια πρωτοφανή μεταβολική οικονομική κρίση, με εκρηκτικές κοινωνικές διαστάσεις, που συνεχίζεται επί τω επιστημονική κτανόηση της όσμης και της πορείας της ελληνικής οικονομίας χρέη ακόμη μεγαλύτερης σημασίας προκειμένου να γίνει γνητή κτανόηση της ελληνικής οικονομίας, η οποία ανάλει «την εξέλιξη των κύριων μεταβλητών για την ελληνική οικονομία, με ιδιαίτερη έμφσηση στις πηγές ανάπτυξης πριν και μετά την εποχή του ευρώ, τα αίτια και τις συνέπειες της συνεχιζόμενης ύφεσης, καθώς και τα πιθανά αποτελέσματα των πολιτικών που εφαρμόστηκαν σήμερη». Η έκθεση περιλαμβάνει 7 ενότητες. Συγγραφής της έκθεσης είναι ο Δημήτρης Β. Παπαδημητρίου, πρόεδρος του Levy Economics Institute και καθηγητής στην έδρα Οικονομικών "Jesse Levy" του Bard College, ο Gennaro Zezza, αναπληρωτής καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Cassino και ερευνητής στο Levy Institute (μέλος της ομάδας του μακρο-μοντέλου του Levy Institute και συνυπεύθυνος των ερευνών που ετέθηκαν τον στρατηγικών αναλύσεων του Ινστιτούτου) και ο Vincent Duwicquet, αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Αιλι της Γαλλίας.

Η αποτυχία των προγραμμάτων διάσωσης της τρούκας Από την ανάπτυξη, στο ευρώ, στην κρίση και την παρακμή

ΕΙΝΑΙ κοινός αποδέκτης ότι η κρίση που αντιμετώπισε η ελληνική κυβέρνηση στα μετέωλα λαϊκφρόδηση χρέους το 2009. Η εξέλιξη αυτή προκάλεσε μετώδωση της κρίσης στις άλλες οικονομίες της ευρωζώνης, αρχικά στη Πορτογαλία και στη συνέχεια στην Ισπανία και την Ιταλία. Η ελληνική κυβέρνηση κατέληξε να ζητήσει βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), που οδήγησε σε προγραμματισμό διάσωσης με σημαντική οικονομική στήριξη, αλλά και με την υποχρεωτική επιβολή πολύ σκληρών μέτρων λιτότητας και διαρθρωτικών αλλαγών. Τα προγράμματα διάσωσης της ΕΕ, του ΕΚΤ και του ΔΝΤ βασίστηκαν στη λογική ότι οι δραματικές περικοπές των κρατικών δαπανών αποτελούσαν υποχρεωτική λύση. Αλλά αυτή η «λύση» έχει την τάση να επιβαρύνει την ανάπτυξη, να αυξάνει την ανεργία, να μειώνει τις αποταμιεύσεις, και ως εκ τούτου να αυξάνει το χρέος στον ιδιωτικό τομέα.

Η κεντρική ιδέα φυσικά πίσω από αυτές τις περικοπές είναι ότι οι κρατικές περικοπές των δαπανών θα μειώσουν τις αναλογίες του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Ωστόσο, όπως θα δείξουμε με στοιχεία, αυτές οι πολιτικές απέτυχαν λόγω των επιπτώσεων που είχαν στον εγχώριο ιδιωτικό τομέα. Το ερώτημα που πρέπει να τεθεί, λοιπόν, είναι εάν αυτό το επιβλαβές μέτρο πολιτικής αποτεύουσε σωφή κίνηση.

Οπως μαρτυρούν ολόκληρα αυξανόμενα εμπειρικά στοιχεία, η ελληνική οικονομία βιώνει τη χειρότερη ύφεση στη μεταπολεμική της ιστορία. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας έχει μειωθεί κατά 5% η περισσότερο σε επίπεδο βάση τα τελευταία τρία χρόνια, υπάρχει ραγδική αύξηση των ποσοστών ανεργίας, σημαντική αύξηση της φτώχειας και, πιο σημαντικό, η απειλή της κατάρρευσης των δημοσίων οικονομικών, που θα οδηγήσει σε περαιτέρω οικονομική αίσθηση και εμπρηστική κίνηση από την Ελλάδα σε σχέση με την Γερμανία βελτιώθηκε κατά 20% από τα επίπεδα που βρισκόταν το 2007

Τον Δημήτρη Β. Παπαδημητρίου, Gennaro Zezza και Vincent Duwicquet

Υφιστάμενη η Ελλάδα βίωσε μεγάλη οικονομική αίσθηση και εμπρηστική κίνηση από την Ελλάδα σε σχέση με την Γερμανία βελτιώθηκε κατά 20% από τα επίπεδα που βρισκόταν το 2007

προκειμένου να διευρυνθούν οι διουσηνικές και η αναπροσθόνηση στην εξέλιξη μεταξύ οσδών, δαπανών και αποταμιεύσεων και της οσούσωσης του πλούσιου και του χρέους.

Φαίνεται ότι η ένταξη στο ευρώ επέφερε στην Ελλάδα, έως και το 2008, να πλησιάζει, ακόμη και να ξεπερνάει, τους πιο υσούστερους επιταύς της στην ευρωζώνη, αλλά τα σφέλη που προέκυψαν έχουν πλήρως χαθεί από τότε.

Το άλλο σημαντικό ερώρημα από τα δεδομένα είναι ότι, αν συνεχιστούν τα τελευταία διάθερημα στοιχεία με τα αντίστοιχα στοιχεία για την περίοδο πριν από την κρίση, η μόνη χώρα που έχει ανακάμψει είναι η Γερμανία. Όλες οι άλλες χώρες εξακολουθούν να βρισκονται κάτω από το επίπεδο που ήταν το 2007, και σε ορισμένες περιπτώσεις η τάση του πραγματικού προϊόντος εξακολουθεί να μειώνεται.

Προκειμένου να θέσουμε την αύξηση του ΑΕΠ στην Ελλάδα σε ιστορικό πλαίσιο, εξετάσαμε στοιχεία της εξέλιξης του πραγματικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ από το 1960. Αυτό που αποκαλύπτει είναι ότι τα δεδομένα στην Ελλάδα είναι σχετικά συμπαγή κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του 1960 και του 1970, όταν το κατά κεφαλήν ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 210%, ή κατά μέσο όρο 6,1% ετησίως. Μετά το 1980 και το 1995, με την ίδια μέτρηση, το εισόδημα αυξήθηκε μόνο κατά 0,8% για το σύνολο της χρονικής περιόδου.

Levy Economics Institute, σε συνεργασία με το Παράτηρητήριο του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ αύξησα το χρέος στον ιδιωτικό τομέα

Η προσέγγιση χρηματοοικονομικών ισοζυγίων κατά Wynne Godley

ΣΤΟΧΟΣ της έκθεσης ήταν να αξιολογήσουμε τις ιστορικές πηγές ανάπτυξης και τις προοπτικές της Ελλάδας για ανάπτυξη στο μέλλον. Υιοθετήσαμε την «προσέγγιση χρηματοοικονομικών ισοζυγίων» του Wynne Godley, οικονομολόγου στο Ινστιτούτο του Εργασίας και στο Levy Economics Institute. Η συγκεκριμένη προσέγγιση ξεκινά με τις συνιστώσες της συνολικής ζήτησης (κατανάλωση, επενδύσεις, δημόσιες δαπάνες και καθαρές εξαγωγές) και αναλύει τις επιπτώσεις από την άποψη των χρηματοοικονομικών ισοζυγίων στους κύριους τομείς της οικονομίας, οι οποίοι προσφέρονται με τον τύπο $NAFA = GNB + BP$ όπου NAFA είναι η καθαρή απόδοση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του ιδιωτικού τομέα στο σύνολο του, GNB είναι το δημοσιονομικό έλλειμμα, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών κεφαλαικών μεταβιβάσεων, και BP είναι το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένων και πάλι των καθαρών κεφαλαικών μεταβιβάσεων.

Εξέτασε τα στοιχεία για τα χρηματοοικονομικά ισοζύγια στην Ελλάδα από το 1980 έως το 2012. Σε συνδυασμό με την αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ. Παρατήρησε ότι υπάρχει μια παρατεταμένη περίοδος στασιμότητας, η οποία έληξε το 1995 και συνοδεύτηκε από σκληρά σταθερά αναλύσεις

Μέχρι το 1990 καλυπτόταν από πλεόνασμα από εισοδήματα περιουσίας και καθαρές μεταβιβάσεις, μετά επιδεινώθηκε

Πώς η ένταξη στην ευρωζώνη εκτόξευσε το έλλειμμα της Ελλάδας στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών

ΕΞΕΤΑΣΑΜΕ την απουσία του εξωτερικού ισοζυγίου. Αυτό που έλαβε υπόψη ήταν η ύπαρξη παρακμής και την συνέπεια του προβλήματος να το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Τα προβλήματα δεν ήταν δραματικά όσο το διαρθρωτικό έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο καλυπτόταν από πλεόνασμα στο ισοζύγιο από εισοδήματα περιουσίας και καθαρές μεταβιβάσεις (καθώς εμφορούσαν το εξωτερικό). Το ισοζύγιο μεταβιβάσεων κεφαλαίων αυξήθηκε το δεκάετη του 1990, ακολουθώντας από μείωση των καθαρών οσδών από άκρη. Η κατάσταση χειροτέρευσε περαιτέρω στην Ελλάδα από τότε, ενώ οι εμπορικοί ισοζύγιο επιδεινώθηκε. Ένας σημαντικός κεντρικός παράγοντας του εμπορικού ισοζυγίου είναι η τιμή των εγχώριων αγαθών σε σχέση με εκείνα των ξένων αγαθών. Σε ένα διάγραμμα (που περιλαμβάνει την ενδιάμεση έκθεση) αναφέρεται μια μέτρηση της ονομαστικής σταθερής συναλλαγματικής ισοτιμίας, μαζί με μια μέτρηση των «αποτελεσμάτων» που προκύπτουν από την πραγματική σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία και τους όρους εμπορίου στο πλαίσιο της αναλογίας του αποτελέσματος εξαγωγών/εισαγωγών.

Ανα και η πραγματική ανάπτυξη ήταν παρόμοια, οι δείκτες τριών εξαγωγών έδειξαν ότι οι τιμές αυξήθηκαν με πολύ ταχύτερους ρυθμούς στην Ελλάδα από ό,τι στην υπόλοιπη ζώνη του ευρώ αφού οι επιχειρήσεις δεν απορρόπησαν την ανάπτυξη του ευρώ με μείωση των περιθωρίων του κέρδους

Αναλύοντας δεδομένα αναφορικά με τις πραγματικές συναλλαγματικές ισοτιμίες, μπορούμε να επινεκρωθούμε σε πιο πρόσφατες περιόδους. Τα στοιχεία που συλλέξαμε εμφορούν πρόσφατες διακυμάνσεις στην πραγματική σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία. Το ελληνικό νόμισμα αντιμετώπισε μεταξύ 1994-1997, ενώ στη Γερμανία και στην περιοχή του ευρώ υπήρχε υποτίμηση. Στα πρώτα χρόνια του ευρώ υπήρχε ένας βαθύς στήριγμα στην εξέλιξη των συναλλαγματικών ισοτισμών. Όμως, με τη γερμανική πολιτική της συγκράτησης των μισθών μετά την επανεκτίμηση, η οποία επιτεύχθηκε το 2003, οι διαφορές έγιναν έντονες. Μετά τη κρίση και της ζώνης του ευρώ η πραγματική ανάπτυξη κινήθηκε σε ίδια επίπεδα, ενώ στη Γερμανία η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία απέδειξε δραματικά.

Εξέτισε επίσης ποσά δείκτες τιμών και τους συγκριτικούς με τις αποδείξεις των ισοτισμών στις διαμετρικές που εμφανίστηκαν στην έκθεση. Παρατήρησε τα εξής: Μετά το 1970 και το 1985 το μείζον του καπιλισμού αυξήθηκε (από 7% το 1970 σε 30% το 1985), ακολουθώντας τις εξελίξεις στο ποσοστό του περιαιρήματος. Μετά το 1985 και το 1988 το ποσοστό από μείωσης μηχανικό (από 5% το 1988) και αποθεματοποιήθηκε μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1990. Στις δεκαετίες του 2000 οι εισαγωγές και οι εξαγωγές άρχισαν να αυξάνονται, φθάνοντας στο 25% του συνολικού των εξαγωγών το 2010.

Σε ένα πλαίσιο που περιγράφει το διεθνές εμπορικό ισοζύγιο για τους 10 μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας, σύμφωνα με την ταξινόμηση του εμπορικού ισοζυγίου κατά την πλέον πρόσφατη χρονική έκθεση, τα οποία τελετριώθηκαν τη σύνθεση των εξαγωγών και των εισαγωγών, αντίστοιχα.

Εξαγωγές και καύσιμα Η εμφορήματα της ελληνικής οικονομίας αντιμετωπίζονται στη όμη των εξαγωγών της. Μετά το 1962 και μετά της δεκαετίας του 1970 παρατηρήσαμε μια πτώση των εξαγωγών στα τρόφημα, καθώς και μείωση στις εξαγωγές των γεωργικών προϊόντων υλών. Κατά συνέπεια δείχνει ότι η μείωση της παραγωγής γεωργικών προϊόντων οδήγησε στην αύξηση των εξαγωγών άλλων (πληρωσικών) αγαθών από το επόμενο έτος, και η υποτίμηση βοήθησε στο να δοθεί είσθηση για τον πληθωρισμό το επόμενο έτος, η σύνθεση από τον πληθωρισμό στην υποτίμηση φαι-

ναται ισχυρότερη. Αυτό σημαίνει ότι οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτισμών ήταν συνέπεια του πληθωριστικού κενού.

Μεγάλο ποσοστό για μια αναπτυγμένη χώρα. Στο διάγραμμα που περιγράφει την απουσία των εισαγωγών σφαιρών, από τα οποία τα μεταπολεμικά προϊόντα αποτελούσαν πάνω το χάρο συνολικά, παρατήρησε τα εξής: Μετά το 1970 και το 1985 το μείζον του καπιλισμού αυξήθηκε (από 7% το 1970 σε 30% το 1985), ακολουθώντας τις εξελίξεις στο ποσοστό του περιαιρήματος. Μετά το 1985 και το 1988 το ποσοστό από μείωσης μηχανικό (από 5% το 1988) και αποθεματοποιήθηκε μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1990. Στις δεκαετίες του 2000 οι εισαγωγές και οι εξαγωγές άρχισαν να αυξάνονται, φθάνοντας στο 25% του συνολικού των εξαγωγών το 2010.

Σε ένα πλαίσιο που περιγράφει το διεθνές εμπορικό ισοζύγιο για τους 10 μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας, σύμφωνα με την ταξινόμηση του εμπορικού ισοζυγίου κατά την πλέον πρόσφατη χρονική έκθεση, τα οποία τελετριώθηκαν τη σύνθεση των εξαγωγών και των εισαγωγών, αντίστοιχα.

Σε ένα πλαίσιο που περιγράφει το διεθνές εμπορικό ισοζύγιο για τους 10 μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας, σύμφωνα με την ταξινόμηση του εμπορικού ισοζυγίου κατά την πλέον πρόσφατη χρονική έκθεση, τα οποία τελετριώθηκαν τη σύνθεση των εξαγωγών και των εισαγωγών, αντίστοιχα.

Εισαγωγή και επιμέλεια Χ. Πολυκρούσιου

ανάλυση του (Ινστιτούτου) και ο Vincent Duwicquet, αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Αιλι της Γαλλίας. Η έκθεση του Ινστιτούτου για την ελληνική οικονομία δημοσιεύεται από την ΕΣΠΡΕΣ σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, που ακολουθεί παρακάτω, περιλαμβάνει 3 ενότητες: (1) την ανάπτυξη και την παρακμή της ελληνικής οικονομίας, (2) τα χρηματοοικονομικά ισοζύγια και (3) το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών. Το δεύτερο μέρος θα δημοσιευθεί στο επόμενο κυριακάτικο φύλλο και περιλαμβάνει τις υπόλοιπες ενότητες εντός με μία σύνοψη για τα στοιχεία της έκθεσης. Για ενστάσεις λόγους, δεν συμπεριλαμβάνονται στα δημοσιεύματα και οι πίνακες που υπάρχουν στην έκθεση.